

Kramérýnsow y Ch. f. Pražské Poštowské Nowiny.

Roku 1790.

Mr. 3.

Druhý roční běh.

W Sobotu dne 16 Ledna.

Saukromné wogensté Zpráwy.

Čest to panhá a bezewsscho základu rozprávka, která se zde wúbec roznássi, že totiž gednání strany poťoge swého žádaucýho cýle a konce nedosáhlo. Co nám powědomo gať z sau kromných tak y weřeyných listů, takowé gednání po tuto chwili žádného začátku newzalo, aniž sme podnes slysseli, aby strany té důležitě wěcy gaťe sbroz máždení držáno bylo. Mězy tím listowé z Moldaw y z Walach nečiněgi hruzbě žádné naděge k počogi, anobř wopravugj takowé wěcy, dle kterýchž sau diti můžeme, že počog od nás gessťe daleko gest. Mězy giným w nich se prawj: "Poťoge owsssem mnoho tisyc tisyců lidí žádá; než powážimeli, gaťet gsau tu dosawad připrawy k wálce, tedy wssecta naděge k počogimizy. Mnoz zý prawěgi, že Tureckého dwora není taužebněgssj žádost než gediné počog zawřiti. Deyme tomu, že počoge žádá; ale zdali se swau sřodau neywěťssj? zdali nechá těch zemj cýsarstým dworům, kterěz oni wybogowali? zdali nechá poťostrowa Brynn Rusum w rukau, pro kterěz wálka powstala, a kteréhož Rusowé z rukau nedagj? Toť gest giná pohádka, kterěz politický konwár tak snažně

dně nevhodné. — Gať ze wšeho ge-
dnání Tureckého dwora znamenáme, on
syce k nahrazení wšech učiněných autrat
powolný gest, ale od zemí, kteréž mu
odgaty gsau, vpustiti nechce. Y také
wíme, že nynějši wálka toliko ponau-
káním cyzých mocností powstala; y zda-
li ty mocnosti teď Turecký dwůr k to-
mu miji budau, aby pokog se swau ney-
wěšši škodau zawřel? Kladto sám Tu-
recký dwůr nemá tak stálého předswez-
tí, aby, nachýle se k pokogi, hned opět
wogny sobě nezamysli. „ —

Tomuto podobný list také sme ob-
drželi z Jasy psaný na den 26 minulého
měsíce. Abychom se nassim Panům Čez-
nárům náležitě strany budaucyho naro-
wání, aneb také strany dalššho wede-
ní wálky wygádrili, tento list nebude
zde nemístně státi, zwláště poněwadž
naštrz mjinění nasseho prwnějššho Pana
Dopisowatele potwzuge. Obsah geho
gest následugjcy:

„Že Rusové w Ukrayně stogi, o-
tom žádná wje není pochybnost. Také
wůbec se smýšlí, byť y hned pokog s
Tureckým dworem učiněn byl, že opět
z gině strany strassliwá a nebezpečná
bauřka nastáwá. Turecký dwůr dáwa
syce na srozuměnou tjm, když mnoho-
násobným giž způsobem žádost swau
strany zawření pokoge přednesh, že ty
rány, kteréž w letosním wálečném ta-
žení zakusyl, welmi těžce cytí; Také Tu-
recká rada (kteréž Turcy Dnywan řikaji)
po wybogowání Bělehradu hned se obrá-
tila k Londýnskému a Berlinskému dwor-
u s tau snažnou žádostí, by štrz ge-
gich zprostředkowání tjm snáze a s leh-
čejšími wýminkami pokog wygednán

y zawřen býti mohl. Podlé této gi-
storné zpráwy owšem o pokogi souditi
můžeme; přes to ale přesewšecto předce
gen obecné gest mjinění, že tak brzy k
narownání nepřigde. Dosawad welmi
důležitá wěc stogi w cestě; nebo tak gest
wůbec slyseti, že Turecký dwůr Mol-
dawu, Walachy a Besarabii nazpátek
miji žádá, a pro wynahrazení autrat
welikau summu peněz dáti slibuge. Toť
gest článek, ku kterémuž se ledwa cysař-
šši dworowé podwolegi; nebo na ten
způsob nedosáhliby swého cíle a konce.
Baždýt wj, že susedstwo Turecké wel-
mi obtížné a nebezpečné gest; za tau
přjcinau byloby mnohém prospěšněgi
tomuto národu vzdálené hranice wyká-
zati, tak aby se potom w těch třech gme-
nowaných fraginách Knjzata, odcwšši
Turecké mocy oswobozená, dosaditi mō-
hla. Prawi se zde: „Pokud ta wěc
dobře giti má, tak se to y skutečně státi
musí.“ Gedině wtrězostlawné mocno-
sti, totiž dwůr Ruský a Rakaušský, mē-
lyby to prwé mezy sebau wygednati, ga-
káby to Knjzata aneb z gakeho rodu bý-
ti musyla. A práwě to také gest wel-
mi těžký puňkt. — Někdejší neywyš-
ši Wezýr, a předtjm býwalý Widjnský
Bassa, Kudčuk Hasfan, skutečně wzal
za swé. *) Turecká rada poznáwá, že
hlawní porážka w Martineště gest ge-
diná přjčina a pramen wšeho zlého, kte-
réž Turky letosního roku potkalo, a kte-
réž na ně y napotom očekáwá. — Zde
(w Jasy) mnozí prawěgi, že Sultán
Selim swému nowému neywyššimu
Wúdcey poručil, aby gemu do Konstan-
tynopole celý plán aneb položení onoho
gedentrát sto tisíc sylného wogsta, kte-
réž

réz nešťastný Kudčuk Hassan pod svou zprávu měl, zaslal, poněvadž jeho císařská Milost nemůž se dosti nadiwiti, kterak možné, aby tak malý, tak nepatrný haufec Ruského a Rakauského lidu takové množství Tureckého vojska na hlavu poraziti, a se s velikou ztrátou na různě rozraziti y zahnati měl.,,

*) Tuto zprávu, že nevyšší Wenzl Kudčuk Hassan na poručení Turecké rady zardassien, aneb což jedno, prokazem vstřčen byl, mohli sme již předesse nastiin Panům Čtenářům w známost wvesti, jediné negistota té zprávy nás od toho zdržela. Nyní ale podle mnohých psaní říci můžeme, že to gistotná prawda gest.

Listowé z Rakaus psaní na den 10 y 11 toho měsíce podobně na obě strany, totiž o pokogi y o wálce, gednozmýslně wyprawugj. Mezy jiným w nich se připomíná, že Ruský nevyšší Wůdce Kníže Potemkyn w Jasy, kdež shromáždění strany zawření pokoge dzžáno bude, skutečně gest. Dále se praví: "S gakaus netrpělivostí očekáváme, gake skončení ono shromáždění wezme, a zdali, dle přednessení Knížete Potemkyna, bez cizího zprostředkowaní pokog učiněn a zawřen bude; nebo wždy gakeš dominění pozůstává, že se mezy to dwůr francouzský, Englický a Pruský wloží, a budau chiti tomu, by při tom gednání gich Poslowé přítomni byli, tak aby snad gakýmisi tagnými člany gegich vžitku a zvláště obchodu nic na wgmu předsewzato nebylo. Gakoli na oko spatřujeme, že se k pokogi pozmalu schyluge; wšak nicméně delagj se

předce na wssch stranách takové příprawy, kteréž raději další vedení wálky ano rozšíření wálečného divadla, než žádaucy pokog předoznamugj, a za tau příčinou sgednocení císařské dwůrské požádané příměři Tureckému dwůru naprosto odepřeli. Rakauský dwůr gest na wssch stranách přichystán, a k tomu zbírání lidu za wogáky trwá nezvstále. Pruský dwůr svou armádu podobně má připrawenau gako na weylet; a Rusové po tu chwili své zbrani nedagj odpocinutj, nebo oni směřugj na Brailow a Ismail. *),,

*) Téměř we wssch veřejných listech, y w našich těchto Čestých stála ta zpráva, že podobně Turecké perwnosti od Rusů wybowány gsau; ale podle přítomného listu widíme, že se Rusové reprw na Brailow a Ismail chystagj.

"Swobodný Pan z Herbertu má poručeno gestě we Wídni zůstati, dozrudby od Knížete Potemkyna a swobodného Pána Thuguta zpráva nepřisla, že pořádné shromáždění předce skutečně své místo míti bude, a Turecký dwůr že k porownání nakloněn gest. Předewšim také se žádá od císařských dworů, aby se Turecký dwůr prohlásyl, zdali powolný gest Bělehradu a Choćina pozstaupiti, a hranice w Charwátích vložiti. Přes to také gest (prý) ponawrženo: že náš dwůr Berbir, Nowý a Dubicy nazpátek wrátiti chce, wšak ale aby Turecký dwůr řeku Dunu za své meze přigal, a perwnosti Wihace pozstaupil.,,

"Známa gest polityka Turků, a wj se, že oni obyčejně za tau příčinou ges

gednagi strany pokoge, aby prwé wy-
zweďeli, gaťeby wymjny byti mohly,
ku kterýmžby se podrobili. Také když ge-
dnali strany pokoge w tať řečeném místě
Bainardgi, teprw po mnohonásobném
neplatném shromáždění zavřen byl.
Turcy wždycky berau své náboženství
za základ, a proto nechť o tom slyšeti,
aby čeho povstaupiti měli. „

Z Zemljna se pisse na den 30. pro-
synce: Rychlý posel, gehož w Bělehradě
pozůstávající Desterdar z Wjdně oče-
kával, giž tam s odpověď přišel. Gme-
nowaný rychlý posel prawj syce, že ne-
wj, co w té odpovědi obsaženo gest,
wšak ale we Wjdni že znamenal, žeby
tato odpověď velmi těžké wymjny ob-
sahowala. Pokud tato zpráva prawdi-
wá gest, tedy Turcy zagistě swau po-
slednj sýlu, a wšecko možné wynaložj,
by gestě při třetím wálečném tažení
swého štěstj zarušyli. A nezdařili se
jim ono, a nepřigdauli žádné překážky
w cestu, tedy dobrau noc město Kon-
stantynopole! dobrau noc wám wšecky
mocnosti, které Turkům napomáháte!
Kassa postěhug se do Azye. — Dester-
dar gest skutečně onen Semendrynští
Bassa, který po dobytj Bělehradu v nás
w zástawě pozůstával, a který z polního
ležení neywyššího Wezyra do Konstan-
tynopole, a tam odtud s swěřenými sobě
listy w 24ti dnech cestu do Bělehradu
wykonal. On se welice raduge z
toho, že hlavy neztratil, gaťo Běle-
hradský Bassa s čtyřmi znamenitějsími
Turky. Toť gest obyčejný osud nesch-
stných Tureckých Wjdců a Řiditelů w
čas wogny, kterémuž snad ani Bendr-
ský Bassa, a po času ani sám neywyš-
ší Sultán nerygde.

Při této teď podotknuté zprávě
připomenauti můžeme onu řeč, kterauž
řečený Desterdar w Bělehradě k polnímu
Maršalkowi Baronowi Laudonowi dr-
žel, když genu listy od swého dwora
odwádel. Ona gest následující: „Ney-
wyšší Wezyre! Tys gediny, který slaz-
wnau Ottomanstau bránu podrazil.
Přicházým na gegj poručení Tebe o přiz-
měřj žádati. „ — Pan polnj Maršal
leč odpovědel na to: že nepřigimá žás-
dného giného přednesseni, leč wálku az-
nebo pokog. — Nato Desterdar odwedl
zapečetěné listy, řka: „Nepochybně to,
což odwádjím, gest přednesseni strany
pokoge. Náš slawný Hrdina přigal
ten swazek, a při rychlém poslowi za-
stal geg w tu chvíli do Wjdně, přitom
ale hned Desterdarowi oznámil, že prwé,
než se w co pustj, Orsowa odewzdána
byti musy. „

Podlé zpráwy, kterau čteme w ge-
dných domácích Nowinách, toto paměti
hodného podotknauti se může: Nepřá-
zele v velikém počtu shromáždugi se
při řece Tymoku, a gegich vmysl gest
Kladowu přepadnauti; za tau příčinau
proti nim poslanj Řdedstj husari a
Kaysstj gedcowé dwa y tři marše za den
dělati musyli. — Nowý neywyšší We-
zyr, někdejší Kapitan Bassa nad lod-
stwem, a předesslého roku ustanowený
Seraštyer, okolo Ismailu dosawad sto-
gj s armádau as 50 tisíc mužů sylna. —
Tito Bassowé, Tráwnický, Baňalucký
a Sarajewský, dali wúbec prohláseti,
pokudby který Turek poddanému přa-
dal, aby takový hned na místě prowa-
zem zassřcen byl. Důkaz, že Turecký
dwůr swým vlastním poddaným newěřj.

Baz